

MŽP mění emisní vyhlášku. Teplárny a elektrárny díky novele ušetří zemní plyn

1.9.2022 - | Ministerstvo životního prostředí ČR

Ministerstvo životního prostředí vydává novelu emisní vyhlášky. Ta umožní během vyhlášených mimořádných stavů v energetice provozovat také zdroje dodávající teplo a elektřinu, které by za normálních okolností musely být závěrem letošního roku odstaveny nebo by jejich provoz byl možný pouze po omezený čas. Díky tomu by se mělo ušetřit přibližně 200 milionů kubíků zemního plynu pro využití domácností. Vyhláška vyjde ve Sbírce zákonů 5. září 2022 a platit začne o den později.

„Novela vyhlášky, která platí jen po dobu stávající krizové situace, je pečlivě vyváženým kompromisem. Časově je omezená do května roku 2024 a smí se využít jen v době, kdy se vyhlásí tzv. předcházení či stav nouze. Jde tedy o krizové opatření, které nic nemění na dlouhodobých závazcích k omezování emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů. Skutečným řešením jak energetické, tak klimatické krize zůstává co nejrychlejší odklon od spalování fosilních paliv,“ říká ministryně životního prostředí Anna Hubáčková (za KDU-ČSL).

MŽP novelou vyhlášky č. 415/2012 Sb. k zákonu o ochraně ovzduší pomáhá udržet stabilní dodávky energií v ČR při současném zachování vysoké úrovně ochrany životního prostředí. Tato opatření jsou reakcí na současné i hrozící omezení či výpadky dodávek zemního plynu z Ruské federace.

Novela reaguje na dopady současné geopolitické situace související s ruskou invazí na Ukrajinu a s nespolehlivostí dodávek zemního plynu. Jejím cílem je přispět k zajištění energetické bezpečnosti České republiky během vyhlášení tzv. předcházení stavu nouze nebo přímo stavu nouze podle energetického zákona. Vyhláška vyjde ve Sbírce zákonů 5. září 2022 a vstupuje v účinnost den poté, což v kombinaci s vyhlášením předcházení stavu nouze v teplárenství rovněž od 5. září teplárnám a elektrárnám umožní, aby se včas připravily na nadcházející topnou sezónu.

Změna se vztahuje na dvě skupiny zdrojů. Za prvé umožňuje prodloužit provoz tepláren na hnědé uhlí, jejichž provoz by jinak nebyl od ledna 2023 možný, protože jim k 31. prosinci 2022 končí přechodný režim umožňující plnit mírnější emisní limity.

Za druhé novela umožňuje prodloužit provoz některých spalovacích zdrojů, které se standardně využívají pouze jako záložní nebo špičkové. Ty mohou být standardně v provozu pouze po omezený počet hodin (nejvýše 1 500 provozních hodin za rok). Novela umožní, že po dobu trvání mimořádných stavů v energetice se provozní hodiny těchto zdrojů nebudou do stanoveného limitu započítávat a budou tak moci být provozovány podle potřeby déle.

Možnost provozu těchto zdrojů při mírnějších emisních limitech je omezena pouze na dobu trvání tzv. předcházení stavu nouze, případně samotného stavu nouze podle energetického zákona.

Díky tomu, že teplárny a elektrárny mohou využívat jiné zdroje, uspořené zemní plyn mohou využít například domácnosti nebo jiné sektory průmyslu. Podle odhadů MŽP bude možné ročně uspořit zhruba 200 milionů m³ zemního plynu.

S ohledem na zachování vysoké úrovně ochrany životního prostředí jsou v souladu s doporučením Evropské komise tato opatření časově omezená nejpozději do 31. 5. 2024, tedy po dobu následujících dvou topných sezon.

Specifické podmínky provozu se týkají spalovacích stacionárních zdrojů:

1. o celkovém jmenovitém tepelném příkonu od 50 MW do 200 MW včetně, uvedených do provozu před rokem 2003, které dodávají teplo do soustav centrálního zásobování teplem, jež do 31. 12. 2022 čerpají výjimku z emisních limitů podle § 39 zákona. Tyto bude možné během mimořádných stavů provozovat i po 1. 1. 2023, a to za totožných podmínek. Tyto zdroje by bez platnosti novely vyhlášky byly nahrazeny jinými zdroji, převážně spalujícími zemní plyn.
2. záložních/špičkových o celkovém jmenovitém tepelném příkonu vyšším než 50 MW, jež nyní slouží ke krátkodobé dodávce energií, které mají z důvodu snížené schopnosti plnit nejprísnější emisní limity omezenou provozní dobu na 1 500 hodin za rok. Takovým nebude provozní doba v průběhu mimořádných stavů započítávána do limitu 1 500 h za rok.
3. o celkovém jmenovitém tepelném příkonu do 50 MW spalujících hnědé uhlí, kterým je provozní doba z důvodu plnění mírnějšího emisního limitu pro oxid siřičitý omezena na 3 200 provozních hodin ročně. Těmto sezónním zdrojům byl limit provozní doby navýšen na 3 600 hodin za rok, a to až do 31. 12. 2024.

https://www.mzp.cz/cz/news_20220901-MZP-meni-emisni-vyhlasiku-Teplarny-a-elektrarny-diky-novele-usetri-zemni-plyn